

JEDNO OPSEŽNO
ISTRAŽIVANJE

Sofija Mičić, *Nazivi bolesti i poremećaja u engleskom i srpskom jeziku*,
Beograd, Beogradska knjiga, 2004, 461

Monografija dr Sofije Mičić *Nazivi bolesti i poremećaja u engleskom i srpskom jeziku* predstavlja studiju koja, po značaju i aktuelnosti obradene problematike, po primenjenom metodološkom postupku, po dobijenim i pregledno izloženim rezultatima istraživanja zaslužuje najveću pažnju lingvista i svih onih koji se bave proučavanjem leksičko-terminoloških sistema jezika.

Autor monografije Sofija Mičić, doktor filoloških nauka i docent za užu naučnu oblast Engleski jezik u medicini na Medicinskom fakultetu u Beogradu, objavila je više radova u domaćim i stranim časopisima i zbornicima kao i monografiju *Rečenice u savremenom engleskom jeziku* (1998). Monografija *Nazivi bolesti i poremećaja u engleskom i srpskom jeziku* nastala je na osnovu doktorske disertacije koju je dr Sofija Mičić odbranila na Filološkom fakultetu u Beogradu. Ova monografija ima poseban značaj i stoga što na najbolji način afirmiše jednu naučno-nastavnu oblast koja je još uvek nedovoljno priznata u našoj naučnoj i stručnoj javnosti – strani jezik struke. Upravo u ovoj naučno-nastavnoj oblasti rezultati istraživanja, do kojih je u svom radu došla dr Sofija Mičić, imaće prvu i pravu praktičnu primenu.

U strukturi monografije, ukupnog obima od 461 strane, izdvaja se nekoliko većih celina koje obuhvataju teorijski pristup, korpus engleskog jezika, korpus srpskog jezika, kontrastivnu analizu. Monografija još sadrži izvore koji su korišćeni u istraživanju (rečnici, udžbenici i priručnici, časopisi), spisak citirane literature (str. 447-452) i belešku o autoru (str. 453).

U uvodnom delu studije autorka je pristupila preciznom definisanju pojmova *bolest* i *poremećaj* i navela relevantne medicinske i lingvističke definicije ovih pojmova. Zatim se navode i obrazlažu najvažniji kriterijumi za izradu korpusa istraživanja. U prvom delu monografije („Teorijski pristup semantičkim izučavanjima“) predočavaju se u vrlo sažetom obliku teorijsko-metodološki okviri istraživanja, a pre svega teorija semantičkih polja, koja uz teoriju jezika u kontaktu i generativnu gramatiku čini teorijsku osnovu istraživanja. Pored kontrastivne i komponentne analize u radu je primenjena kolokaciona metoda koja podrazumeva povezivanje skupa imenica sa pojedinim glagolima i pridevima.

190

Centralni deo monografije zauzimaju korpusi medicinskih termina za nazive bolesti i poremećaje u engleskom i srpskom jeziku. Po našem mišljenju, ovo je najtemeljnije i najpotpunije uraden deo istraživanja, a dobijeni rezultati mogu poslužiti za svestrana kontrastivna i druga proučavanja medicinske terminologije u engleskom i srpskom jeziku. Korpus medicinskih termina za nazive bolesti i poremećaje u engleskom jeziku raspoređen je u pet glava knjige (str. 33-236), a isto tako i odgovarajući korpus srpskog jezika (str. 237-405). Unutar engleskog i srpskog semantičkog polja naziva bolesti i poremećaja izdvojeni su imenički korpusi, glagolski korpusi, pridevsko-imeničke kolokacije, glagolsko-imeničke kolokacije i glagolsko-pridevsko-imeničke kolokacije. Imenički korpus engleskog jezika sadrži 464 imenice naspram 410 imenica koje čine korpus srpskog jezika. Glagolski korpus engleskog jezika čini 127 glagolskih leksema, dok korpus srpskog jezika broji 250 glagola. U okviru pridevsko-imeničke kolokacije izdvojene su 23 semantičke grupe u engleskom naspram 22 semantičke grupe u srpskom jeziku, a kao kriterijum klasifikacije ovde su uzeta obeležja koja se odnose na prirodu bolesti (nasledna, infektivna, deficitarna itd.). U okviru glagolsko-imeničke kolokacije u oba jezika glagoli su podeljeni na glagole za pojačavanje negativnosti i glagole za smanjivanje negativnosti. U okviru glagolsko-pridevsko-imeničkih kolokacija u korpusu svakog jezika posebno su izdvojeni i analizirani najfrekventniji glagoli koji kolociraju sa imenicama za nazive bolesti i poremećaje. Zatim su detaljno i vrlo pregledno prikazani pridevi i grupe prideva koji kolociraju uz imenice datog značenja.

Temeljno uradeni i obradeni korpusi engleskog i srpskog jezika pružili su obilje materijala za obavljanje kontrastivne analize, čemu je posvećen poslednji deo monografije (str. 407-442). Ovde je izvršena kontrastivna analiza obeležja za bolesti i poremećaje u engleskom i srpskom jeziku kao i kontrastivna analiza naziva za bolesti i poremećaje u dva jezika. Određeni su odnosi potpune međujezičke ekvivalencije, što podrazumeva formalno i semantičko podudaranje, zatim odnosi sličnosti i delimičnog poklapanja kao i međujezički kontrasti ili razlike. Rezultati kontrastivne analize naziva za oboljenja i telesne poremećaje u engleskom i srpskom jeziku pokazali su da nešto više od trećine analiziranog korpusa čine identični ili ekvivalentni odnosi, jednu trećinu čine razlike, a nešto manje od trećine čine odnosi sličnosti ili delimičnog poklapanja. Istraživanje je pokazalo da engleski jezik u poredenju sa srpskim jezikom ima veći broj naziva za oboljenja i telesne poremećaje. U oba jezika postoji dobro razrađena narodna terminologija, a stručni termini u srpskom i engleskom jeziku uglavnom se oslanjaju na grčko-latinsku terminologiju. Međutim, u srpskom jeziku, za razliku od engleskog, ne radi se dovoljno na stvaranju, ujedinjavanju i negovanju medicinske terminologije. Najvažniji rezultati do kojih je u svom istraživanju došla dr Sofija Mičić izneti su sasvim sažeto u petnaestoj glavi monografije („Završna razmatranja”).

U celini posmatrano studija dr Sofije Mičić predstavlja vredno i u više pravaca podsticajno istraživanje. Dobijeni rezultati naći će primenu u neposrednoj nastavnoj praksi u radu sa studentima medicine i srodnih

nauka, doprinoseći, s jedne strane, dubljem i potpunijem izučavanju engleskog jezika, a s druge strane, ujednačavanju medicinskih termina koji se koriste u srpskom jeziku. Isto tako, ova studija pruža obilje materijala za dublja istraživanja u oblasti englesko-srpskog bilingvizma u navedenom leksičko-terminološkom podsystemu. Studija može poslužiti kao polazište za komparativna i kontrastivna izučavanja srpskog i drugih stranih jezika koji se izučavaju na medicinskim fakultetima, npr. nemačkog, ruskog, francuskog. Ova istraživanja mogla bi inicirati izradu višejezičnog rečnika medicinskih termina. Zbog svega što je navedeno studija dr Sofije Mičić *Nazivi bolesti i poremećaja u engleskom i srpskom jeziku* predstavlja značajan doprinos srpskoj anglistici uopšte, a posebno istraživanjima u oblasti semantike i kontrastivne analize dvaju jezika.